

ARBETSPENSIONSSKYDD FÖR ARBETSLÖSA

Arbetslöshetsdagpenning beviljas en arbetsför person som har anmält sig som arbetssökande vid arbets- och näringsbyrån, står till arbetsmarknadens förfogande och uppfyller arbetsvillkoret. En person som har fyllt 65 år kan få arbetslöshetsdagpenning endast i samband med permittering.

Pension tillväxer för inkomstrelaterad dagpenning fram till den nedre åldersgränsen för ålderspension. Om du har rätt till arbetslöshetsdagpenningens tilläggsdagar, kan du ansöka om pension redan vid 62 års ålder.

Sköt dina pensionsärenden behändigt i vår nättjänst www.elo.fi/pensionstjansten.

ARBETSLÖSHETSDAGPENNING

Arbetsvillkoret för arbetstagare uppfylls när personen har arbetat minst 26 veckor under de 28 månader som föregår arbetslösheten.

Arbetsvillkoret för företagare uppfylls om personen har varit företagare i minst 15 månader under de senaste fyra åren och företagareverksamheten har varit tillräckligt omfattande, dvs. arbetsinkomsten i FöPL-försäkringen har uppgått till minst 12 816,00 euro.

Om du är medlem av en arbetslöshetskassa och du uppfyller arbetsvillkoret under din medlemstid, får du inkomstrelaterad dagpenning. Till dem som inte hör till någon arbetslöshetskassa, kan FPA betala grunddagpenning.

Arbetslöshetsförmåner är således:

- arbetslöshetsdagpenning
 - inkomstrelaterad dagpenning från en arbetslöshetskassa
 - grunddagpenning från FPA
- arbetsmarknadsstöd från FPA

Dagpenning börjar utbetalas efter en självrisktid på fem vardagar. Arbetslöshetsdagpenning betalas för högst fem dagar i veckan och maximitiden är beroende av anställningens längd. Dagpenning kan emellertid betalas för högst 500 dagar.

Företagare måste bevisligen upphöra med sin företagareverksamhet. Försäljningsvinst som erhållits när verksamheten slutar skjuter fram utbetalningen av dagpenning. Om företagsverksamheten inte upphör, ska den i regel vara avbruten i minst fyra månader innan dagpenning utbetalas.

Arbetslöshetsdagpenningens belopp kan kontrolleras hos din arbetslöshetskassa. Information om arbetslöshetsskyddet fås också från FPA eller på internet på adressen www.tyj.fi.

ARBETSTAGARES RÄTT TILL TILLÄGGSDAGAR

De som är födda 1950–1954 kan få arbetslöshetsdagpenning för så kallade tilläggsdagar efter maximitiden för arbetslöshetsdagpenning på 500 dagar. En förutsättning är att du fyller 59 år innan maximitiden på 500 dagar uppnås. Du ska således vara minst 57 år och en månad när anställningen upphör för att få arbetslöshetsdagpenning för tilläggsdagar.

Om du är född 1955 eller 1956, ska du ha hunnit fylla 60 år innan maximitiden på 500 dagar uppnås för att få rätt till tilläggsdagar. Din anställning ska således fortsätta fram till minst 58 år och en månad.

Om du är född 1957 eller senare ska du ha hunnit fylla 61 år innan maximitiden på 500 dagar uppnås för att få rätt till tilläggsdagar. Din anställning ska således fortsätta fram till minst 59 år och en månad.

Arbetslöshetsdagpenning för tilläggsdagar kräver därtill att du har intjänat arbetspension i minst fem år under de 20 kalenderåren innan 500 dagar uppnås. Arbetslöshetsdagpenning för tilläggsdagar betalas fram till 65 års ålder.

Om du inte har rätt till tilläggsdagar, kan du efter gränsen på 500 dagar få arbetsmarknadsstöd. Mer information om arbetsmarknadsstödet får du från FPA.

MINNESLISTA

Om du blir arbetslös:

- Anmäl dig som arbetssökande vid arbets- och näringsbyrån
- Ansök om arbetslöshetsförmån
- Red ut din rätt till arbetslöshetsdagpenning för tilläggsdagar samt din möjlighet att gå i ålderspension för arbetslösa vid 62 års ålder

PENSION FÖR ARBETSTAGARE EFTER ARBETSLÖSHET

Om du är född före år 1958 och får arbetslöshetsdagpenning för tilläggsdagar, kan du få ålderspension från 62 års ålder. Pensionen börjar tidigast från ingången av den månad som följer efter att maximitiden på 500 dagar uppnås, även om du skulle fylla 62 år före det. Den som får arbetsmarknadsstöd har inte rätt till tilläggsdagar, och kan således inte heller få ålderspension vid 62 års ålder.

Om du uppnår din lägsta pensionsålder inom maximitiden för arbetslöshetsdagpenning, kan du antingen ta ut ålderspension i den lägsta pensionsåldern eller fortsätta att lyfta arbetslöshetsdagpenning fram till 65 års ålder och ansöka om ålderspension först då.

PENSION FÖR FÖRETAGARE EFTER ARBETSLÖSHET

En företagare kan få inkomstrelaterad dagpenning för högst 500 dagar och han eller hon har inte rätt till tilläggsdagar. En företagare kan således inte få ålderspension vid 62 års ålder, även om han eller hon skulle ha fått arbetslöshetsdagpenning för maximitiden.

PENSIONENS BELOPP

Då du går i ålderspension efter en period med arbetslöshetsdagpenning, får du den pension som du intjänat fram till pensioneringstidpunkten. Pension tillväxer för inkomstrelaterad dagpenning fram till den nedre åldersgränsen för ålderspension. Pension tillväxer med 1,5 procent av den inkomst som ligger till grund för den inkomstrelaterade dagpenningen, vilken beaktas till 75 procent.

Arbetstagaren har inte rätt till uppskovsförhöjning för samma tid som han eller hon fått en arbetslöshetsförmån. Om du således fortsätter att få arbetslöshetsdagpenning fram till 65 års ålder, intjänas ingen ny pension längre efter att du uppnått din lägsta ålder för ålderspension.

Din ålderspension är bunden till ditt födelseår

DITT FÖDELSE-ÅR	LÄGSTA ÅLDER FÖR ÅLDERS-PENSION	MÅLSATT PENSIONS-ÅLDERN	ÖVRE ÅLDERS-GRÄNS FÖR ÅLDERSPENSION
1954	63 år	63 år 9 mån.	68 år
1955	63 år 3 mån.	64 år 1 mån.	68 år
1956	63 år 6 mån.	64 år 5 mån.	68 år
1957	63 år 9 mån.	64 år 9 mån.	68 år
1958	64 år	65 år 1 mån.*	69 år
1959	64 år 3 mån.	65 år 5 mån.*	69 år
1960	64 år 6 mån.	65 år 10 mån.*	69 år
1961	64 år 9 mån.	66 år 3 mån.*	69 år
1962	65 år	66 år 7 mån.*	70 år
1963	65 år	66 år 9 mån.*	70 år
1964	65 år	66 år 10 mån.*	70 år

*Uppskatting

Du kan granska beloppet av din intjänade pension i vår elektroniska pensionstjänst på adressen www.elo.fi/pensions-tjansten. Du loggar in i tjänsten med dina webbankskoder.

FOLKPENSION

Förutom arbetspension kan du få folkpension, om arbetspensionens belopp beroende av familjeförhållandena är mindre än 1 157,71 – 1 299,88 euro per månad. Du kan ansöka om folkpension på samma blankett med vilken du ansöker om arbetspension. Beslut om folkpension utfärdas av FPA, som också ger närmare information om folkpensionen.

ANSÖK OM ÅLDERSPENSION

Det lönar sig att lämna in pensionsansökan cirka två veckor före den önskade tidpunkten för pensionen. Ålderspension ska sökas via vår elektroniska pensionstjänst på adressen www.elo.fi/pensionstjansten. Pension kan också sökas på en blankett som du kan skriva ut på vår webbplats www.elo.fi.

Om du ansöker om ålderspension med stöd av arbetslöshetsdagpenningens tilläggsdagar före din lägsta pensionsålder, behöver du ett intyg om tilläggsdagarna som bilaga till ansökan. Du får ett intyg från den instans som utbetalar din arbetslöshetsdagpenning. Du kan be dagpenningutbetalaren att skicka ett intyg direkt till Elo. Pension kan inte sökas retroaktivt, vilket innebär att ansökan ska inlämnas till Elo under den månad som föregår ålderspensionen.

www.elo.fi/pensionstjansten

Logga in med dina nätbankskoder.

Sköt dina pensionsärenden på nätet

I tjänsten kan du t.ex.

- kontrollera ditt framtida pensionsbelopp på pensionsutdraget
- ansöka om ålderspension
- skicka meddelanden i anslutning till ditt pensionsärende
- som pensionstagare skriva ut ett pensionsintyg och höja din skatteprocent

**SNABBT,
SMIDIGT OCH
ENKELT!**

FRÅGA MER

Pensionsrådgivning

tfn 020 694 715

må–fr kl. 8–16.30

www.elo.fi/pensionstjansten

elakeneuvonta@elo.fi

www.elo.fi

Adress dit handlingar ska skickas (Elo betalar postavgiften): Arbetspensionsbolaget Elo, Pensionstjänster, Kod 5010419, 00003 SVARFÖRSÄNDELSE